

#AllForJan hackathon

Predstavenie Open Data

FIIT STU, Bratislava, 5.4.2018

Peter Hanečák

Kto som

- **Peter Hanečák:** zaujímam sa o mnohé otvorené veci
 - programátor (od 1990)
 - nadšený používateľ **Open Source** (od 1998)
 - člen iniciatívy **OpenData.sk** (od 2011)
 - člen **SOIT** (od 2012)
 - člen projektu **Open Data Node** (od 2013)
 - “balíčkováč” v projekte **Fedora** (od 2013)
 - prispievateľ **Slovensko.Digital** (od 2015)

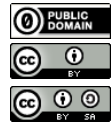

Agenda

- predstavenie Open Data
- prečo je to dobré?
- čo ak údaje nie sú „open“?
- praktické príklady

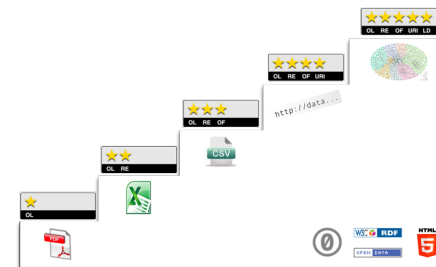

Čo je to Open Data?

hlavné princípy:

- “čo nie je tajné, je verejné” (OpenData.sk)
- “Open means **anyone** can **freely access, use, modify, and share** for **any purpose** (subject, at most, to requirements that preserve provenance and openness).”
(<http://opendefinition.org/>)

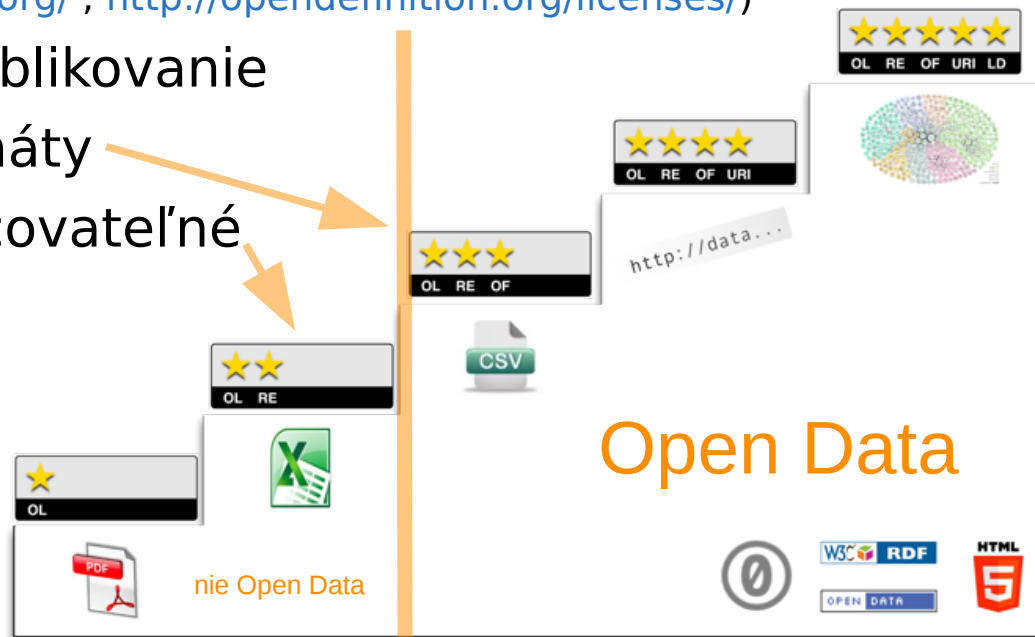
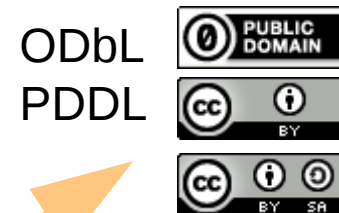

Čo je to Open Data?

hlavné aspekty:

- licencovanie v súlade s Open Definition:
 “Open data and content can be **freely used, modified, and shared** by **anyone** for **any purpose**”
 (<http://opendefinition.org/> , <http://opendefinition.org/licenses/>)

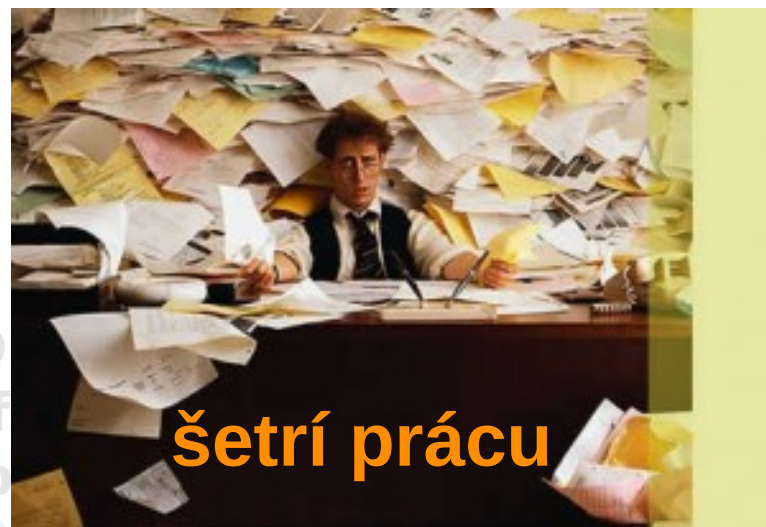
- proaktívne publikovanie
- otvorené formáty
- strojovo spracovateľné

Čo je to Open Data?

hlavné aspekty:

- licencovanie v súlade s Open D
- "Open data and content can be f
- **modified, and shared by anyone**
- (<http://pendamission.org/>), (<https://open-definition.org/licenses/>)
- **proaktívne publikovanie**
- otvorené formáty
- strojovo spracovateľné

šetrí prácu

chráni pred predčasným
vyzradením

<https://www.occrp.org/en/amurderedjournalistslastinvestigation/freedom-of-information-law-reporters-best-friend-or-killer>

Prečo je to dobré?

Open Data je len „enabler“

- vyššia transparentnosť štátu a samosprávy
- lepšia spolupráca občanov a úradníkov
- lepšie alebo nové služby:
 - štátu či samosprávy
 - „3rd party“: firmy, NGO, a pod.
- ekonomické prínosy (z tých služieb)
 - ušetrené výdavky
 - väčší úžitok za tie isté peniaze
 - nové firmy -> vyššia zamestnanosť -> vyšší výber daní, atď.

Prečo je to dobré?

aplikácie, dátová žurnalistika, atď'.

Čo ak údaje nie sú „open“?

scrapre:

- ak sú údaje „na webe“, ale nie na stiahnutie alebo v nevhodnom formáte
- vid' napr.

<https://utopia.sk/wiki/display/opendata/Open+Scraper+Challenge>

infožiadosť (FOIA):

- ak údaje nie sú na webe resp. ak scraper neprichádza do úvahy
- občas pošlú oskenované výtlačky XLS súborov
 - „ go figure ;) “

```

US) https://github.com/soit-sk/siemens-sk-utilities-scraper/blob/master/scrapper.py
65 # Siemens server too much thus we will try to get data only once a week.
66 last_run = scraperwiki.sqlite_get_var('last_run')
67 if last_run is not None:
68     tmp = datetime.datetime.strptime(last_run, "%Y-%m-%d%H:%M:%S")
69     delta = datetime.datetime.utcnow() - tmp
70     if (delta.days < 7):
71         print '### data is quite fresh (%s), skipping run' % last_run
72         sys.exit()
73
74 # read in a data from their Ajax back-end
75 print '### connecting:',
76 conn = urllib.HTTPConnection(REQUEST_HOST)
77 conn.request('POST', REQUEST_URL, REQUEST_BODY % BBOX_SK, REQUEST_HEADERS)
78 response = conn.getresponse()
79 print 'done'
80
81 # iterate over response and store items
82 print '### parsing response:',
83 tree = lxml.etree.parse(response)
84 tree_root = tree.getroot()
85 item_count = 0
86 for feature_members in tree_root.findall('gml:featureMembers', tree_root.nsmap):
87     for frame in feature_members.findall('slm:frame', tree_root.nsmap):
88         fmr_slm_smid = frame.find('slm:smid', tree_root.nsmap).text
89         fmr_slm_smcislo = frame.find('slm:smcislo', tree_root.nsmap).text
90         fmr_slm_aktivne = frame.find('slm:aktivne', tree_root.nsmap).text
91
92         fmr_slm_smgpoint = frame.find('slm:smgpoint', tree_root.nsmap)
93         fmr_slm_smgpoint_point = fmr_slm_smgpoint.find('gml:Point', tree_root.nsmap)
94         fmr_slm_smgpoint_point_pos = fmr_slm_smgpoint_point.find('gml:pos', tree_root.nsmap).text
95
96         temp = fmr_slm_smgpoint_point_pos.split(' ')
97         position_lat = temp[0]
98         position_lon = temp[1]
99
100         scraperwiki.sqlite.save(
101             table_name='siemens_sk_smgpoint',
102             record={
103                 'smid': fmr_slm_smid,
104                 'smcislo': fmr_slm_smcislo,
105                 'aktivne': fmr_slm_aktivne,
106                 'position_lat': position_lat,
107                 'position_lon': position_lon,
108                 'scrap_time': datetime.datetime.utcnow().replace(microsecond=0).isoformat()
109             }
110         )
111         item_count += 1
112
113 print 'done (%d items parsed)' % item_count
114
115 # we're done, close the connection and note run time
116 conn.close()
117 scraperwiki.sqlite.save_var('last_run', datetime.datetime.utcnow().replace(microsecond=0).isoformat())
  
```


Praktické príklady

- kvalitné Open Data:
 - Register účtovných závierok
 - Mesto Prešov
 - ITMS2014+
 - ...
 - Ekosystem.Slovensko.Digital
 - ...

Register účtovných závierok

RÚZ Open API, verzia 1.8

Obsah:

- Zoznam účtovných závierok
- Podrobnosti účtovnej závierky
- Učtovná kniha
- Učtovný výkaz

Uvod

Verejný RÚZ Open API poskytuje možnosť získat verejne dostupné údaje RÚZ, vďaka čomu je poskytované portálom registrujúci skú v podobe vhodnej formácie JSON. Konceptuálny diagram modelu API je zhrnutý na nasledujúcom obrázku.

Služby je možné rozdeliť do troch skupín:

- Zoznamy identifikátorov - slúžia na získanie identifikátorov pre jednotlivé typy údajov; tieto sa následne používajú na prístup k detailom
- Detail entity - obsahuje detailnú entitu entity pre daný identifikátor
- Ciselníky - zoznamy číselníkových údajov, ktorých zoznam je JSON

ekosystém.slovensko.digital Služby: Otvorené API, Otvorené dáta

Služby

Autofirm LIVE Automatické dopĺňanie kontaktných a fakturačných údajov o právnických osobách, denne aktualizované. Integrácia na pár riadkov HTML kódu.

Datahub LIVE Prístup ku konsolidovaným a prepojeným štruktúrovaným dátam a rozhranie pre analýzy reporty cez SQL.

Otvorené dáta & API

Uplné, štruktúrované a aktualizované dáta priamo z zdrojov. S rozumnými podmienkami používania.

* Používateľské dáta a API v rámci aplikácie

Register právnických osôb Databáza právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci. Viac ako 1.4 milióna právnických osôb s kompletnou históriou.

Centrálny register zmlúv Databáza zmlúv centrálného registra zmlúv od roku 2011.

Mesto Prešov eGov

Popisovanie otvorených dát ... NĀ NA DATA.GOV.SK

Mesto Prešov poskytuje verejne dostupné údaje (zoznamy) v súlade s požiadavkami zákona o slobode prístupu k informáciám. Tieto údaje poskytujú možnosť ľahšieho prístupu k informáciám, ktoré sú verejne dostupné. Pre každý zoznam dát je uvedený odkaz na zdroj dát a odkaz na zoznam dát. Zoznam dát je možné filtrovať podľa rôznych kritérií. Zoznamy sú dostupné v formáte JSON. Zoznamy sú dostupné v formáte JSON. Zoznamy sú dostupné v formáte JSON.

Formál	Ročník dát	Prerušenie poskytovania (formál)	Stav
1. Zoznam občanov	2014	Od 1.8.2014 do súčasnosti	Pracuje zverejňované dáta
Zdrojové dáta	Slovenský register občanov	Validácia údajov	Pracuje zverejňované dáta
2. Zoznam podnikateľov	2014	Od 1.8.2014 do súčasnosti	Pracuje zverejňované dáta
Zdrojové dáta	Slovenský register podnikateľov	Validácia údajov	Pracuje zverejňované dáta
3. Zoznam podnikov	2014	Od 1.8.2014 do súčasnosti	Pracuje zverejňované dáta
Zdrojové dáta	Slovenský register podnikov	Validácia údajov	Pracuje zverejňované dáta
4. Zoznam podnikov	2014	Od 1.8.2014 do súčasnosti	Pracuje zverejňované dáta
Zdrojové dáta	Slovenský register podnikov	Validácia údajov	Pracuje zverejňované dáta

URL: https://opendata-itms2014.sk/n/zoznam

Praktické príklady

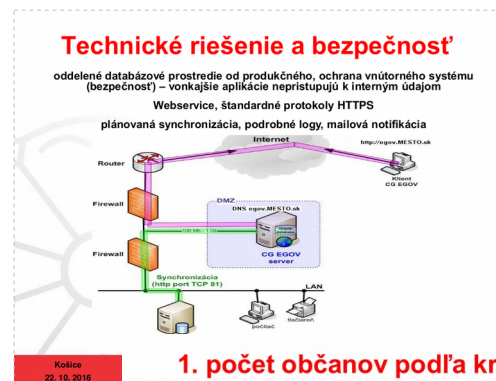
publikovať otvorené údaje
nie je (zvyčajne) ťažké:

- **Mesto Prešov:**

- „pár SQL skriptov ktoré bežia v noci“
- a zdravý rozum
 - prečistené údaje, katalóg, atď.

- **ITMS2014+:**

- „pár MD navyše na Open Data API“
 - „pár“ = malý zlomok z celkového objemu projektu
- a (opäť) aj trocha zdravého rozumu

1. počet občanov podľa krstných mien

Code snippet:

```
select o.meno, o.pohlavie, count(*)
from DB_C_O o,
DB_OB_O ob
where o.I_O = ob.I_O
AND ob.L_TP=1
AND o.zrus = 0
AND ob.zrus = 0
group by o.meno, o.pohlavie
order by 3 desc, 1 asc
```

Krstné meno	Pohlavie	Počet
Mária	žena	4011
Fráter	muž	2771
Jozef	muž	2623
Anna	žena	2415
Ján	muž	1908
Martin	muž	1665
Jana	žena	1434
Zuzana	žena	1304
Katka	žena	1272
Eva	žena	1360
Michal	muž	1199
Michal	muž	1178
Vladimír	muž	1166
František	muž	1085
Tomáš	muž	1065
Henrich	muž	983
Milan	muž	972
Hilera	žena	952
Marta	žena	927
Štefan	muž	922
Pavol	muž	921
Marján	muž	874
Matúš	žena	790
Lucia	žena	725
Jaroslav	muž	723

Hradec Králová 04. - 05. 04. 2016 19. ročník medzinárodnej konferencie ISSS/LORIS/V4DIS egov.prešov.sk

ITMS 2014+ Open Data API, verzia: 2
 #ITMS 2014+ Open Data API Swagger

cielenik: Informácie o číselníkoch
 - /api/oboznamy
 - /api/oboznamy/oboznamy
 - /api/oboznamy/oboznamy/oboznamy

meta: Informácie o OpenData API
 nezrealizov: Informácie o nezrealizovaných projektoch
 pohľadovkyBeklad: Informácie o pohľadových dokladoch
 projekt: Informácie o projektoch
 projektovyUkazovatel: Informácie o projektových ukazovateľoch
 ps: Informácie o programovej štruktúre
 subject: Informácie o subjektoch a dodávateľoch
 svetovkyBeklad: Informácie o ústavných dokladoch
 sv: Informácie o svetových obstarávanostiach
 svyva: Informácie o výzvách
 workflow: Informácie o histórii spracovania objektov
 zozp: Informácie o štatistikách a NFP
 zsp: Informácie o štatistikách a platu

Praktické príklady

čo to znamená pre „apky“:

- **dobré:** Open Data = nižšie náklady na apku, „faster to market“
 - napr. RegisterUZ -> FinStat.sk
 - napr. ITMS2014+ -> KamIduEurofondy.sk
- **zlé:** „údaje na webe“ = veľké náklady na samotné získanie údajov
 - napr. justice.gov.sk -> otvorenesudy.sk

◦ <https://github.com/otvorenesudy/otvorenesudy-presentations/blob/master/otvorenesudy-20130822-rubyslava.pdf>

URL	Status	Domain	Size	Remote IP	Timeline
POST Sudne-rozhodni	200 OK	justice.gov.sk	1.7 MB	195.49.189.50:80	24.18s
GET www.justice.gov.	302 Redirect	justice.gov.sk	169 B		
GET www.justice.gov.	302 Redirect	justice.gov.sk	169 B		
GET www.justice.gov.	302 Redirect	justice.gov.sk	169 B		
GET www.justice.gov.	302 Redirect	justice.gov.sk	169 B		
GET default.aspx	200 OK	justice.gov.sk	63.7 KB		
GET default.aspx	200 OK	justice.gov.sk	63.7 KB	195.49.189.50:80	
GET default.aspx	200 OK	justice.gov.sk	63.7 KB	195.49.189.50:80	
GET default.aspx	200 OK	justice.gov.sk	63.7 KB	195.49.189.50:80	
9 requests			1.9 MB		39.1s (onload: 37.69s)

Response Body 1.7 MB (1,730,812 B)

Post Body 2.3 MB (2,426,365 B)

Total Received* 1.7 MB (1,731,187 B)

Total Sent* 2.3 MB (2,427,044 B)

* Including HTTP Headers

„go figure“

Open Data a „IT crowd“

IT crowd sú v Open Data vítaní a potrební!

- **scrapre**

- keď nie sú dodržané niektoré Open Data princípy a dáta treba „dolovať“
- napr. niektoré na <https://morph.io/soit-sk/>

- **analýzy, data journalism, data science**

- nájsť v údajoch informáciu, zaujímavosť, pridanú hodnotu
- využívané aj v slovenskej žurnalistike (Aktuality.sk, DennikN, SME, atď.)
- <https://www.pewe.sk/datalys/2017/01/19/introduction-to-python-for-data-science-at-edx/>
- <https://www.meetup.com/PyData-Bratislava/events/237319355/>
- ...

- **aplikácie, služby**

- niektoré z tých skôr spomenutých, ale aj mnohé ďalšie

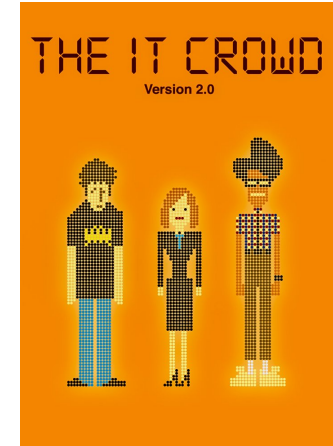

image by IMDb

Open Data a „IT crowd“

Aj IT crowd sú občania!

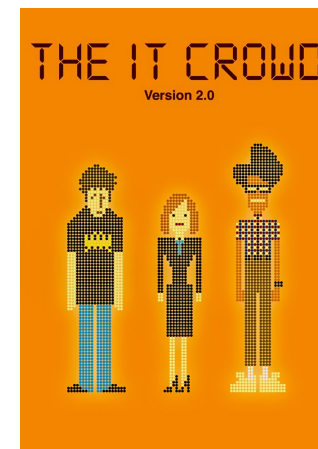

image by IMDb

Zíde sa občan s „IT“ a „data“ zručnosťami:

- #AllForJan hackathon
 - ale samozrejme aj iné
- komunita
 - OpenData.sk, Slovensko.Digital, atď.
- štandardizácia ISVS
 - pracovné skupiny KS a NKIVS, atď.

image by Aktuality.sk

Otázky?

